

Národní soustava povolání bude pokračovat!

Praha, 25. 9. 2012: Celkem 3000 položek: 2799 jednotek práce, 1091 povolání a 1706 typových pozic. To jsou aktuální statistiky z katalogu Národní soustavy povolání na konci druhé etapy projektu. Co je však nejdůležitější, že se do řešení kritické situace na českém pracovním trhu zapojili sami zaměstnavatelé, zástupci Úřadu práce ČR a desítky dalších institucí. Už na 2000 odborníků!

I o těchto skutečnostech a problémech českého pracovního trhu dnes v pražském hotelu Diplomat diskutovaly bezmála tři stovky účastníků závěrečné konference „Národní soustava povolání – moderní nástroj světa práce“.

Máme v rukou strategický nástroj

„Národní soustavu povolání vnímáme jako důležitý nástroj, který slouží k optimalizaci situace na pracovním trhu, jako společný jazyk pro všechny aktéry na trhu práce,“ zdůraznil na konferenci Karel Machotka, náměstek ministra práce a sociálních věcí. „Mají ho v rukou hlavně zaměstnavatelé a zásadní je, aby uměli sladit nabídku s poptávkou – abychom mohli efektivně směřovat lidské zdroje do těch správných míst. A je rovněž nástrojem pro stanovování požadavků na vzdělání – zejména v případě celoživotního vzdělávání.“ Účastníci konference se shodli na tom, že je nanejvýš důležité, jak se s tímto unikátním nástrojem naloží v budoucnu a jak se prosadí v každodenní praxi.

Proč jsme to celé dělali

Iniciátory projektu Národní soustava povolání byli před časem sami zaměstnavatelé. „Ti se na nás stále častěji obraceli se stížnostmi na kritickou situaci na českém pracovním trhu a volali po její nápravě,“ řekl Zdeněk Liška, generální ředitel Svazu průmyslu a dopravy ČR. „Alarmující je dlouhodobý nedostatek technicky kvalifikovaných pracovníků, především v oborech strojírenství, elektrotechnika, telekomunikace a informační technologie. Naopak pobočky Úřadu práce ČR jsou přeplněny vysokoškoláky, uplatnění v praxi těžko hledají také absolventi některých učňovských oborů, například v textilním průmyslu nebo v některých stavebních oborech. Proto jsou tu Národní soustavy povolání a kvalifikací (NSP a NSK) jako rychlá injekce řešící současný nedostatek pracovníků v určitých oborech,“ dodal.

Končí pouze další etapa, práce pokračuje dál

Veřejná zakázka Ministerstva práce a sociálních věcí ČR „Rozvoj Národní soustavy povolání a sektorových rad jako nástroje zaměstnavatelů k ovlivňování rozvoje lidských zdrojů v ČR“ (NSP II), kterou realizovalo konsorcium Svazu průmyslu a dopravy ČR, Hospodářské komory České republiky a společnosti TREXIMA, končí již v říjnu tohoto roku.

„Klíčovou činností byla tvorba katalogu povolání, v něm jsou výsledky jasně vidět. Podařilo se nám vytvořit kvalitní, přehledný a uživatelsky přátelský nástroj pro všechny účastníky na trhu práce. Důležité však je, aby po skončení zakázky nezůstal ležet ladem. Naše práce má smysl pouze tehdy, pokud se v ní bude pokračovat a katalog bude průběžně doplňován a aktualizován,“ zdůraznil hlavní manažer veřejné zakázky NSP II Miroslav Procházka s tím, že katalog se musí odrazit především v praxi firem, Úřadu práce ČR, agentur práce a samotných uživatelů i po skončení druhé etapy NSP.

Sektorové rady jako páteř celého projektu

Nejvíce spojeny s praxí jsou sektorové rady - tvůrci systému Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací. V současné době jich aktivně funguje již 29, čímž je kompletně a reprezentativně pokryto celé národní hospodářství České republiky. V systému sektorových rad, a tedy i vytváření NSP a NSK, je nyní aktivně zapojeno již 2000 odborníků. Hana Kohoutová ze společnosti TREXIMA tuto síť trefně přirovnala k jedné obrovské firmě, velkému kolosu, který však spojuje stejný cíl – usnadnit život

aktérům na pracovním trhu, zejména uchazečům o práci. O tom, že práce sektorových rad již přináší výsledky, svědčí také fakt, že si získaly dobrou pověst i za hranicemi naší země: „Postupně nás vyzývají jednotlivé sektorové rady z Evropy, abychom jmenovali své zástupce na evropské úrovni – například v oblastech nábytkářství, chemie či stavebnictví,“ zmínila.

Jan Března, personální ředitel společnosti Kooperativa pojišťovna a předseda Sektorové rady pro bankovníctví, pojišťovnictví a finanční služby považuje za velký úspěch skutečnost, že se v tomto složitém sektoru podařilo sektorovou radu vůbec ustavit. „I v bankovníctví a pojišťovnictví existují pozice, pro které absolutně nedostačuje stávající systém vzdělávání – musíme si lidi doškolovat sami; a právě díky sektorové radě a Národní soustavě povolání máme tuto práci mnohem snazší.“

Sedm sektorových dohod

Několik sektorových rad přistoupilo k realizaci tzv. sektorových dohod. V této etapě veřejné zakázky Národní soustavy povolání II byla vybrána témata k řešení v sedmi oborech k pilotnímu ověření – konkrétně strojírenství, doprava, keramika, potravinářství, technické obory, bezpečnostní služby a fitness.

Sektorové rady nejprve určily problém, poté zpracovaly hlavní cíle svých aktivit a k nim stanovily opatření. Většina sektorových dohod se soustředí na navázání úzké spolupráce škol a zaměstnavatelů, partnerství státní samosprávy a Úřadu práce ČR, zvýšení atraktivity technických oborů pro žáky, učně a uchazeče o práci a další. Jednoduše řečeno, cílem sektorových dohod je zajistit firmám dostatečnou kvantitu a kvalitu nově nastupujících zaměstnanců, absolventů a uchazečů o zaměstnání. A zájemcům o práci tak pomoci zajistit jejich pracovní uplatnění.

Například Sektorová dohoda pro oblast strojírenství vidí největší problém v nedostatku technicky vzdělaných lidí. „Demografický vývoj je nemilosrdný, absolventů bude čím dál méně, a tím spíše ve strojírenských oborech. Sektorová dohoda nám tuto skutečnost pomáhá změnit,“ vyzdvihla vykonanou práci Věra Vrchotová, ředitelka pro rozvoj lidských zdrojů MOTOR JIKOV Group a předsedkyně Sektorové rady pro strojírenství.

Národní soustava povolání III

Všichni účastníci celodenní akce se shodli na tom, že Národní soustava povolání musí pokračovat dál. Ujistila je o tom Šárka Poláková z Fondu dalšího vzdělávání, nově zřízené příspěvkové organizace Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, když představila plánovanou třetí etapu projektu.

O NSP a NSK:

Národní soustava povolání je aktuální, efektivní a flexibilní systém mapování potřeb trhu práce. Obsahuje informace o povoláních uplatnitelných na trhu práce a požadovaných kompetencích. Slouží pro podnikovou praxi, při poradenských službách a při ovlivňování odborného vzdělávání. Vytváří ji zaměstnavatelé prostřednictvím sektorových rad, ve kterých co nejpřesněji určují strukturu svých potřeb, a garantem celého procesu je stát. V databázi uživatel nalezne vše, co potřebuje vědět o povoláních, např. jejich pracovní náplň, požadovanou kvalifikaci, kompetence, potřebné odborné dovednosti a znalosti, údaje o mzdovém ohodnocení, volných místech a další.

Národní soustava kvalifikací pak popisuje, co je potřeba umět pro výkon těchto povolání (úplná profesní kvalifikace) anebo jejich části, tj. dílčí pracovní činnosti (profesní kvalifikace). Je to státem garantovaný celorepublikový systém budovaný na reálných požadavcích na výkon činností v rámci jednotlivých povolání a pracovních pozic. NSK definuje požadavky na odborné způsobilosti jednotlivých kvalifikací bez ohledu na způsob jejich získání. Tvoří spojující systémový rámec pro počáteční a další vzdělávání a zároveň umožňuje srovnání našich národních kvalifikací s kvalifikacemi stanovenými a popsány v jiných evropských státech.

Obě soustavy významně posilují smysl dalšího vzdělávání pro řešení struktury lidských zdrojů ve firmách, zpřesňují komunikaci s Úřadem práce ČR a agenturami práce a pomáhají účinněji koordinovat procesy rozvoje lidských zdrojů. Hlavním cílem obou systémů je optimalizace profesní skladby zaměstnanců ve firmách, tak aby zaměstnavatelé měli vždy příležitost vyhledat potřebnou pracovní sílu.

Národní soustava povolání a Národní soustava kvalifikací vznikly v rámci veřejných zakázek, které řeší konsorcium Svazu průmyslu a dopravy ČR, Hospodářské komory ČR a firmy TREXIMA, spol. s r.o. – v případě NSP je zadavatelem Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a NSK pak Národní ústav pro vzdělávání, školní poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, respektive Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Více informací na:

<http://www.nsp.cz>

<http://www.sektoroverady.cz>

<http://www.narodni-kvalifikace.cz>

<http://www.vzdelavaniaprace.cz>

Kontakty:

Kristýna Bendíková

Manažer týmu PR pro VZ NSP II

Plzeňská 3217/16, 150 00 Praha 5

Tel.: +420 773 273 784

e-mail: kbendikova@sprc.cz